

Όνοματεπώνυμο: .....
Μάθημα: .....
Υλη: .....
Επιμέλεια διαγωνίσματος: .....
Αξιολόγηση : .....

ΑΡΧΑΙΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Να χαρακτηρίσετε **ΣΩΣΤΕΣ** ή **ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΕΣ** τις παρακάτω προτάσεις:

- A. Ο Θουκυδίδης έζησε, ως νέος, τα λαμπρότερα χρόνια της αθηναϊκής δύναμης.
B. Ο πατέρας του είχε οικογενειακούς δεσμούς με το βασιλιά Όλορο της Μακεδονίας.
Γ. Ο Θουκυδίδης πολέμησε ως στρατηγός το 424 π.Χ κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου και εξορίστηκε γιατί δεν προστάτευσε την Αμφίπολη.
Δ. Ο Θουκυδίδης ολοκλήρωσε τη συγγραφή του έργου του.
E. Το έργο του Θουκυδίδα περιλαμβάνει μύθους, χρησμούς και ανέκδοτα.
Στ. Για το Θουκυδίδα το πρότυπο του ικανού ηγέτη το ενσαρκώνει ο Περικλής.
Ζ. Το έργο του Θουκυδίδα χωρίζεται σε 10 βιβλία.
Η. Στις δημηγορίες ο Θουκυδίδης παραθέτει αυτολεξεί όσα ειπώθηκαν.
Θ. Χαρακτηριστικό γνώρισμα της σκέψης και της μεθόδου του Θουκυδίδα είναι η τάση για γενίκευση.
I. Το θεϊκό στοιχείο κατέχει σημαντική θέση στο έργο του Θουκυδίδα.

Μονάδες 10

ΚΕΙΜΕΝΟ

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ξυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἶη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τό τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μιᾶ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλέον πολέμιον ἡγεῖσθαι. ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάξοντας ὡς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται.

[...]

Αφικομένης δὲ νυκτός ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὰ μετέωρα τῆς πόλεως καταφεύγει καὶ αὐτοῦ ξυλλεγείς ἰδρύθη, καὶ τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα εἶχον· οἱ δὲ τὴν τε ἀγορὰν κατέλαβον, οὔτε οἱ πολλοὶ ἄκουσιν αὐτῶν, καὶ τὸν λιμένα τὸν πρὸς αὐτῇ καὶ πρὸς τὴν ἠπειρον. Τῇ δ' ὕστεραία ἠκροβολίσαντό τε ὀλίγα καὶ ἐς τοὺς ἀγροὺς περιέπεμπον ἀμφότεροι, τοὺς δούλους παρακαλοῦντές τε καὶ ἐλευθερίαν ὑπισχνούμενοι· καὶ τῷ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ξύμμαχον, τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἠπείρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: «Αφικομένης τῆς νυκτός ... ὑπισχνούμενοι».
Μονάδες 30
2. Ποιες ἦταν οι ενέργειες των ολιγαρχικῶν μετὰ το πραξικόπημα και που αποσκοπούσαν;
Μονάδες 10
3. Γιατί οι αντίπαλοι επιζητούσαν τον προσεταιρισμὸ των δούλων; Με ποιους τελικὰ πήγαν εκείνοι και γιατί;
Μονάδες 10
4. Σύμφωνα με το παρακάτω απόσπασμα, γιατί οι ολιγαρχικοί Κερκυραῖοι σκότωσαν τον Πειθία και άλλους δημοκρατικούς Κερκυραῖους;

«Αυτός, αφού αθώωθηκε, ἔκανε αντιμῆνυση στους πέντε πιο πλούσιους ἀπὸ αὐτούς, κατηγορώντας τους πως εἶχαν κόψει βέργες (για στήριγμα των κλημάτων των ἀμπελιῶν) ἀπὸ τα ιερά τεμένη του Δία και του Ἀλκίνοου· πρόστιμο για κάθε βέργα ἦταν ἓνας στατήρας. Κι ὅταν αὐτοὶ καταδικάστηκαν να πληρώσουν το πρόστιμο, πήγαν και κάθισαν ἰκέτες στα ιερά, ἐπειδὴ το χρηματικὸ πρόστιμο ἦταν πολὺ βαρὺ, για να το πληρώσουν ὕστερα ἀπὸ συμφωνία για το ὕψος του (για να το πληρώσουν με δόσεις)· ο Πειθίας, που ἦταν και μέλος της βουλῆς, την ἔπεισε να εφαρμόσει πιστὰ το νόμο. Εκείνοι (οι ολιγαρχικοί που εἶχαν καταδικαστεῖ) ἐπειδὴ ἀποκλείονταν ἀπὸ το νόμο (ο νόμος, δηλαδή, ἀπαγόρευε την πληρωμὴ του ἐπιδικασμένου ποσού με δόσεις) και αφού πληροφορήθηκαν ὅτι ο Πειθίας, ὅσο ἦταν ἀκόμη βουλευτής, εἶχε σκοπὸ να μεταπείσει τους πολίτες να ἔχουν τους ἰδίους φίλους και ἐχθρούς με τους Ἀθηναίους (να κάνουν ἀμυντική και ἐπιθετική συμμαχία με τους Ἀθηναίους), συνωμότησαν και αφού πήραν μαχαίρια, μπαίνουν ξαφνικὰ στη βουλή και σκοτώνουν τον

Πειθία κι άλλους εξήντα από τους βουλευτές και τους πολίτες. Αυτοί που ήταν ομοϊδεάτες με τον Πειθία, λίγοι, κατέφυγαν στο αθηναϊκό καράβι που ήταν ακόμη εκεί.»

Μονάδες 10

5. α) **είπον, εἶη, γένηται** : Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση των παραπάνω ρημάτων

β) **εἶχον ,περιέπεμπον** : Να γίνει χρονική αντικατάσταση των παραπάνω ρημάτων

Μονάδες 5

6. **ταῦτα ,πολέμιον, γνώμην, ἀκρόπολιν, λιμένα**: Οι παραπάνω λέξεις να μεταφερθούν στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού.

Μονάδες 5

7. **ξυγκαλέσαντες, βέλτιστα, ἐπικυρῶσαι, ἐπιστροφή, ἐς τὴν ἀκρόπολιν**: Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 10

8. **εἶχον, πεπραγμένων, δῆμος, ἀγοράν, κατέλαβον**: Να γράψετε από μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 10

Να έχετε Επiτυχία !